

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 17. srpnja 2024.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo zdravstva

PREDMET: Nacrt prijedloga zakona o provedbi Uredbe (EU) 2023/1322 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2023. o Agenciji Europske unije za droge (EUDA) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1920/2006

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2023/1322EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 27. LIPNJA 2023. O AGENCIJI EUROPSKE UNIJE
ZA DROGE (EUDA) I STAVLJANJU IZVAN SNAGE UREDBE (EZ) BR. 1920/2006**

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2023/1322 EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 27. LIPNJA 2023. O AGENCIJI EUROPSKE UNIJE ZA
DROGE (EUDA) I STAVLJANJU IZVAN SNAGE UREDBE (EZ) BR. 1920/2006**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

27. lipnja 2023. godine na razini Europske unije donesena je Uredba (EU) 2023/1322 Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za droge (EUDA) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1920/2006 (SL L 166/6, 30.06.2023.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/1322) kojom je zamijenjena Uredba (EZ) br. 1920/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o Europskom centru za praćenje droga i ovisnosti o drogama (SL L 376/1, 27.12.2006.).

Uredba (EU) 2023/1322 u cijelosti je obvezujuća i izravno će se primjenjivati u svim državama članicama Europske unije od 2. srpnja 2024. godine.

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) osnovan je Uredbom Vijeća (EEZ) br. 302/93 od 8. veljače 1993. o osnivanju Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (SL L 3, 12.2.1993. Isti je osnovan radi pružanja Europskoj uniji, državama članicama Europske unije i trećim zemljama sudionicama činjeničnih, objektivnih, pouzdanih i usporedivih informacija na razini Europske unije o drogama, ovisnosti o drogama i njihovim posljedicama kako bi im se pomoglo u davanju sveobuhvatnog pregleda tih informacija za utemeljeno oblikovanje politika i usmjeravanje inicijativa za rješavanje problema droga. Uspostavom i radom Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama poboljšana je dostupnost informacija o drogama i ovisnosti o drogama te njihovim posljedicama u cijeloj Europskoj uniji, kao i na međunarodnoj razini.

Tijekom posljednjih 30 godina primjetne su revolucionarne promjene u opsegu i prirodi fenomena droga koji postaje sve složeniji i podložan brzim promjenama, a osobito u odnosu na rastuću raznolikost u ponudi i uporabi droga. Potražnja za drogama na europskoj razini i dalje predstavlja izazov, a štete povezane s korištenjem droga predstavljaju jednu od vodećih prijetnji javnom zdravlju te zahtijevaju nove pristupe. Nameće se potreba nastavka ulaganja u standardizirano prikupljanje i razmjenu relevantnih podataka i informacija o drogama, kao i potreba unaprjeđenja kapaciteta za identifikaciju novih psihoaktivnih tvari, posebno onih koje mogu predstavljati rizik za zdravlje građana. U tom smislu važno je osnažiti forenzičko-toksikološke kapacitete i osigurati razvoj resursa za rano prepoznavanje novih ugroza i pravodobno upozoravanje skupina u riziku, kao i osigurati odgovarajuće usluge u skladu sa znanstveno utemeljenim praksama u odnosu na politike o drogama, s ciljem osnaživanja spremnosti i odgovora Europske unije. Slijedom navedenoga, revidiran je mandat Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama te je

isti sukladno Uredbi (EU) 2023/1322 postao Agencija Europske unije za droge (u daljnjem tekstu: EUDA).

Kako bi se pružili činjenični, objektivni, pouzdani i usporedivi podaci i analiza koji su značajni na razini Europske unije, EUDA će u pogledu fenomena droga primjenjivati na dokazima utemeljen, integriran, uravnotežen i multidisciplinarni pristup drogama, poremećajima i ovisnostima povezanim s uporabom droga, prevenciji, liječenju, skrbi, smanjenju rizika i štete, rehabilitaciji, socijalnoj reintegraciji i oporavku, tržištima droga i opskrbi drogom, te drugim relevantnim pitanjima povezanim s drogom i njihovim posljedicama. Pristup EUDA-e uključit će perspektivu ljudskih prava, roda i rodne ravnopravnosti, dobi, zdravlja, zdravstvene ravnopravnosti te socijalnu perspektivu.

Zakonskim prijedlogom uređuju se sljedeća pitanja:

- osiguravanje provedbe Uredbe (EU) 2023/1322
- osigurava se uvažavanje rodno osjetljivog pristupa i dobne strukture prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga
- zaštita osobnih podataka prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga
- nadležna tijela za prikupljanje, objedinjavanje i dostavu relevantnih nacionalnih podataka u području droga
- definira se nacionalna kontaktna točka na trajnoj osnovi uključujući njezine zadaće i ulogu i s jasnim mandatom komunikacije s EUDA-om te suradnja nacionalne kontaktne točke s nadležnim tijelima kao i definiranje procjene rada nacionalne kontaktne točke
- prikupljanja i širenja odgovarajućih nacionalnih informacija i podataka u području droga između nacionalne kontaktne točke i EUDA-e
- sudjelovanje nacionalne kontaktne točke u sustavu ranog upozoravanja i izvještavanje EUDA-e o novim trendovima u uporabi postojećih psihoaktivnih tvari
- suradnja i razmjena informacija između nacionalne kontaktne točke i EUDA-e koje se odnose na pojavu ozbiljnog izravnog ili neizravnog rizika za zdravlje, socijalne aspekte, sigurnost ili zaštitu povezanog s drogom, kao i ostale okolnosti i informacije potrebne za koordinaciju odgovora u okviru Europskog sustava upozoravanja na droge
- način imenovanja nacionalnih laboratorija i način sudjelovanja nacionalnih laboratorija u radu mreže forenzičkih i toksikoloških laboratorija EUDA-e
- sudjelovanje nacionalne kontaktne točke u radu Europske informacijske mreže za droge i ovisnost o drogama (REITOX) te doprinos provedbi zadaća EUDA-e
- sudjelovanje Republike Hrvatske u radu Upravnog odbora EUDA-e, kao i uvjeti i način imenovanja člana i zamjenika člana u Upravni odbor EUDA-e.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu zakona financijska sredstva su osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva zdravstva – A 795004 Prevencija, rano otkrivanje, liječenje, rehabilitacija ovisnika i smanjenje šteta, A 618207 Administracija i upravljanje i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - A 884001 Administracija i upravljanje, A 884004 – Administracija i upravljanje (iz evidencijskih prihoda).

PRIJEDLOG ZAKONA
O PROVEDBI UREDBE (EU) 2023/1322 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD
27. LIPNJA 2023. O AGENCIJI EUROPSKE UNIJE ZA DROGE (EUDA) I
STAVLJANJU IZVAN SNAGE UREDBE (EZ) BR. 1920/2006

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe (EU) 2023/1322 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2023. o Agenciji Europske unije za droge (EUDA) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1920/2006 (SL L 166/6, 30.06.2023.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/1322), uređuje se nadležnost za prikupljanje, objedinjavanje i dostavu podataka, praćenje provedbe Uredbe (EU) 2023/1322, prikupljanje i širenje informacija i podataka, razmjena informacija i sustav ranog upozoravanja o novim psihoaktivnim tvarima, sudjelovanje u Europskom sustavu upozoravanja na droge, Mreži forenzičkih i toksikoloških laboratorija, Europskoj informacijskoj mreži za droge i ovisnost o drogama, uloga i zadaće nacionalne informacijske jedinice za droge te sudjelovanje u radu Upravnog odbora Agencije Europske unije za droge (u daljnjem tekstu: EUDA) i imenovanje nacionalnih predstavnika.

Definicije pojmova

Članak 2.

Pojmovi u ovom Zakonu imaju jednako značenje kao pojmovi korišteni u Uredbi (EU) 2023/1322.

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Rodni aspekti i dob

Članak 4.

Prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga, kako je propisano ovim Zakonom, u obzir se uzimaju rodno osjetljiv pristup i dobna struktura.

Zaštita osobnih podataka

Članak 5.

Prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga, kako je propisano ovim Zakonom, neće se prenositi podaci koji bi omogućili identifikaciju pojedinaca ili manjih skupina pojedinaca.

II. NADLEŽNA TIJELA

Nadležna tijela za prikupljanje, objedinjavanje i dostavu podataka i praćenje provedbe uredbe

Članak 6.

(1) Nadležno tijelo za praćenje provedbe Uredbe (EU) 2023/1322 je ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(2) Nadležno tijelo za objedinjavanje i dostavu odgovarajućih nacionalnih podataka o drogama na temelju članka 6., 8., 9., 13. i 32. Uredbe (EU) 2023/1322 je Hrvatski zavod za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: Zavod).

(3) Zadaće iz stavka 2. ovoga članka na temelju članka 33. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2023/1322 izvršava Nacionalna informacijska jedinica za droge.

(4) Nacionalna kontakt točka za droge u smislu ovoga Zakona je Nacionalna informacijska jedinica za droge Zavoda.

(5) Nacionalna informacijska jedinica vodi nacionalni informacijski sustav za droge sukladno zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

(6) Nacionalna informacijska jedinica za droge u izvršavanju zadaća iz stavka 2. ovoga članka surađuje s ministarstvom nadležnim za zdravstvo, ministarstvom nadležnim za pravosuđe, ministarstvom nadležnim za unutarne poslove, ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb te ostalim nadležnim tijelima i relevantnim dionicima u području suzbijanja zlouporabe droga, sukladno zakonu kojim se uređuje područje suzbijanja zlouporabe droga.

(7) Nacionalna informacijska jedinica za droge izvršava zadaće utvrđene u članku 34. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe (EU) 2023/1322.

(8) Nacionalna informacijska jedinica za droge prikuplja i objedinjava podatke navedene u članku 34. stavku 5. Uredbe (EU) 2023/1322.

(9) Nacionalna informacijska jedinica za droge podložna je procjeni EUDA-e temeljem članka 35. Uredbe (EU) 2023/1322, u izvršavanju zadaća utvrđenih u članku 34. stavku 2. Uredbe (EU) 2023/1322.

III. ISPUNJAVANJE OBVEZA IZ UREDBE (EU) 2023/1322

Prikupljanje i širenje informacija i podataka

Članak 7.

(1) Nacionalna informacijska jedinica za droge dostavlja EUDA-i odgovarajuće nacionalne podatke sukladno članku 6. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2023/1322.

(2) EUDA može neposredno prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka i iz drugih nacionalnih izvora podataka koji se vode i prikupljaju i druga nadležna tijela, ustanova i organizacija civilnog društva.

(3) O korištenju dodatnih izvora za nacionalne podatke EUDA obavještava Nacionalnu informacijsku jedinicu za droge.

Razmjena informacija i sustav ranog upozoravanja o novim psihoaktivnim tvarima

Članak 8.

(1) Nacionalna informacijska jedinica za droge u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) 2023/1322, EUDA-i i Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) dostavlja informacije o novim psihoaktivnim tvarima.

(2) Na zahtjev EUDA-e, sukladno članku 9. Uredbe (EU) 2023/1322, Nacionalna informacijska jedinica za droge pruža i dodatne potrebne informacije o novoj psihoaktivnoj tvari.

(3) Nacionalna informacijska jedinica za droge, informacije iz stavka 2. ovoga članka EUDA-i dostavlja u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Europski sustav upozoravanja na droge

Članak 9.

(1) Nacionalna informacijska jedinica za droge u suradnji s nadležnim tijelima iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, bez odgode, obavještava EUDA-u o svim informacijama koje se odnose na pojavu ozbiljnog izravnog ili neizravnog rizika za zdravlje, socijalne aspekte, sigurnost ili zaštitu povezanog s drogom, kao i o ostalim okolnostima i informacijama potrebnim za koordinaciju odgovora u okviru Europskog sustava upozoravanja na droge sukladno članku 13. stavku 2. Uredbe (EU) 2023/1322.

(2) Nacionalna informacijska jedinica za droge i nadležna tijela iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona surađuju s EUDA-om u razvoju Europskog sustava upozoravanja na droge sukladno članku 13. stavku 8. Uredbe (EU) 2023/1322.

Mreža forenzičkih i toksikoloških laboratorija

Članak 10.

(1) Ministar nadležan za zdravstvo imenuje u mrežu forenzičkih i toksikoloških laboratorija EUDA-e do tri nacionalna laboratorija koja su specijalizirana za forenzičku analizu, toksikologiju ili druga odgovarajuća područja sukladno članku 15. stavku 3. Uredbe (EU) 2023/1322.

(2) Za imenovanje u mrežu iz stavka 1. ovoga članka Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske kao nacionalnog laboratorija, ministar nadležan za zdravstvo odluku o imenovanju donosi uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutranje poslove.

Europska informacijska mreža za droge i ovisnost o drogama

Članak 11.

Nacionalna informacijska jedinica za droge sudjeluje u radu Europske informacijske mreže za droge i ovisnost o drogama (REITOX) i doprinosi provedbi zadaća EUDA-e sukladno članku 32. Uredbe (EU) 2023/1322.

IV. UPRAVNI ODBOR EUDA-E

Sudjelovanje u radu Upravnog odbora EUDA-e

Članak 12.

(1) Predstavnici Nacionalne informacijske jedinice za droge sukladno članku 23. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) 2023/1322 sudjeluju u radu Upravnog odbora EUDA-e kao imenovani predstavnici Republike Hrvatske.

(2) Član Upravnog odbora i zamjenik člana imenuju se temeljem kvalifikacija navedenih u članku 23. stavku 4. Uredbe (EU) 2023/1322.

Imenovanje člana i zamjenika člana u Upravni odbor EUDA-e

Članak 13.

Odlukom ministra nadležnog za zdravstvo, a na prijedlog ravnatelja Zavoda, za člana i zamjenika člana Republike Hrvatske Upravnog odbora EUDA-e imenuju se predstavnici Zavoda koji su zaduženi za obavljanje poslova suzbijanja zlorabe droga i poslova nacionalne informacijske jedinice za droge.

V. STUPANJE NA SNAGU

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se predmet Zakona, odnosno provedba Uredbe (EU) 2023/1322 Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2023. o Agenciji Europske unije za droge (EUDA) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1920/2006.

Uz članak 2.

Ovim se člankom utvrđuju značenja pojmova u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređuje se korištenje pojmova s rodnim značenjem.

Uz članak 4.

Ovim člankom osigurava se uvažavanje rodno osjetljivog pristupa i dobne strukture prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuje se zaštita osobnih podataka prilikom prikupljanja, obrade i dostave podataka u području droga te se zabranjuje prijenos podataka koji bi omogućili identifikaciju pojedinaca ili manjih skupina pojedinaca.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuju se nadležna tijela za prikupljanje, objedinjavanje i dostavu relevantnih nacionalnih podataka u području droga, definira se nacionalna kontaktna točka na trajnoj osnovi i s jasnim mandatom komunicirati s EUDA-om, utvrđuje se suradnja nacionalne kontaktne točke s nadležnim tijelima te se definira njezina procjena rada.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se način prikupljanja i širenja odgovarajućih nacionalnih informacija i podataka u području droga između nacionalne kontaktne točke i EUDA-e.

Uz članak 8.

Ovim člankom uređuje se sudjelovanje nacionalne kontaktne točke u sustavu ranog upozoravanja i izvještavanje EUDA-e o novim trendovima u uporabi postojećih psihoaktivnih tvari.

Uz članak 9.

Ovim člankom uređuje se suradnja i razmjena informacija između nacionalne kontaktne točke i EUDA-e koje se odnose na pojavu ozbiljnog izravnog ili neizravnog rizika za zdravlje, socijalne aspekte, sigurnost ili zaštitu povezanog s drogom, kao i ostale okolnosti i informacije potrebne za koordinaciju odgovora u okviru Europskog sustava upozoravanja na droge.

Uz članak 10.

Ovim člankom uređuje se način imenovanja i način sudjelovanja nacionalnih laboratorija u radu mreže forenzičkih i toksikoloških laboratorija EUDA-e.

Uz članak 11.

Ovim člankom uređuje se sudjelovanje nacionalne kontaktne točke u radu Europske informacijske mreže za droge i ovisnost o drogama (REITOX) te doprinos provedbi zadaća EUDA-e.

Uz članak 12.

Ovim člankom uređuje se sudjelovanje Republike Hrvatske u radu Upravnog odbora EUDA-e.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuju se uvjeti i način imenovanja člana i zamjenika člana u Upravni odbor EUDA-e.

Uz članak 14.

Ovim se člankom uređuje stupanje na snagu ovoga Zakona.